

ZAPROSZENIE

Szanowni Państwo

W imieniu Salezjańskiej Organizacji Sportowej Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sekcji Pedagogiki Chrześcijańskiej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk i Wydziału Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie zapraszamy do udziału w kolejnym **Ogólnopolskim Sympozjum Naukowym zaplanowanym na 13 grudnia 2025 r.**

Po ubiegłorocznej tematyce olimpizmu i jego wartościach w edukacji szkolnej i akademickiej, w okresie XXXIII Olimpiady, która została zainaugurowana 26 lipca 2024 r. i będzie trwała do 13 lipca 2028 roku, wiążąc się z szeregiem inicjatyw, występów, rozgrywek i współzawodnictwa, podejmujemy temat: **„Wychowanie do uniwersalizmu przez sport”**, który stanowi w naszym przekonaniu kontynuację podjętej poprzednio problematyki – tym razem stawiając w centrum rozważań wartość ujmowaną przez kategorię „uniwersalizm”.

Uniwersalizm i uniwersalność (od łac. *Universalis* – rozumiany jako powszechny czy ogólny), to szczególne ujęcie wartości, którego obecność możemy odkrywać w historii myśli ludzkiej od czasów starożytnych, ze szczególnym wyakcentowaniem roli także sportu i olimpiad w kulturze helleńskiej, wspartych następnie misją Chrześcijaństwa wyrażoną w tzw. *uniwersalnym mandacie misyjnym Chrystusa* – powierzonym Apostołom, a przez nich Kościołowi.

Poczynając od okresu starożytności chrześcijańskiej naznaczonego doświadczeniami prześladowań i świadectwem męczeństwa chrześcijan, przez wędrówki ludów i związanych z nimi także nawrotów pogaństwa, otrzymujemy ponad tysiącletnią epokę średniowiecza chrześcijańskiego będącego właściwie wstępem do czasów nowożytnych. Jest to szczególnie okres doprowadzania ludów Europy i świata, a także poszczególnych szczepów, plemion i pojedynczych ludzi do odkrywania siebie w kategoriach uniwersalności, co najwydatniej przybrało na znaczeniu wraz z pierwszymi inicjatywami powoływania uniwersytetów – już w swojej nazwie nawiązujących do eksponowania wartości tego, co jest ujęte jako *uniwersum*.

W odniesieniu do kategorii „uniwersalizm”, zaczynają być rozpatrywane wszystkie inne wartości łącznie z edukacją i sportem, który sam w sobie jest edukacją, niezależnie czy uprawia się go dla dobrego samopoczucia, czy też dla chęci nawiązywania kontaktów towarzyskich, czy wreszcie dla osobistego wyzwania, aby osiągnąć swoje cele.

Jak zauważaliśmy podczas ubiegłorocznego sympozjum, przywołując idee sformułowane przez Pierre'a de Coubertin'a (1863-1937), edukacja olimpijska za swój główny cel przyjmuje zadanie promowania uniwersalnych wartości sportu i olimpizmu, o znaczeniu wychowawczym nie tylko w sporcie, lecz także poza jego obszarem, a więc w życiu pozasportowym.

Sport jest składnikiem szeroko rozumianej kultury i jako taki ma głęboki wpływ na współczesne społeczeństwo w tej specyfice, którą możemy określić jako rozpostartą między uniwersalizmem a partykularyzmem. W takim polu napięcia, sport nabiera wartości, której duch odpowiada rozwojowi poszczególnych społeczeństw, przechodzących przez fazy kryzysu i upadku, ale także wzrostu i zwycięstwa.

W czasach nowożytnych uprawianie sportu przez młodych ludzi stało się siłą napędową wielkiego ruchu olimpijskiego, ale też wielu inicjatyw o charakterze światowym, kontynentalnym, państwowym, czy regionalnym.

Zwłaszcza ważne stawało się uświadomienie sobie uniwersalności i uniwersalizmu w życiu zarówno indywidualnym jak i społecznym ludzi tego wszystkiego, co szczególnie wzmacniało Chrześcijaństwo, w myśl stwierdzenia świętego Justyna - filozofa i męczennika starożytności chrześcijańskiej (żyjącego w okresie ok. 100-165), który podkreślał, że do chrześcijan należy to wszystko, co kiedykolwiek dobrego powiedziano lub uczyniono. W myśl tego stwierdzenia, uniwersalizmem nazywamy dążność do uzyskania powszechności w wartościach i do powszechnego uznania czegoś rozpoznawanego jako dobro, dążność do wszechogarnięcia elementów całości, do scalenia różnorodności w jedno.

Wielką pomoc w zrozumieniu takich dążeń wyświadcza zwłaszcza nauczanie Jezusa Chrystusa, który występując przeciwko formalizmowi moralnemu i moralności legalistycznej, wskazuje na podstawowe zasady czynienia dobra w sprawiedliwości, miłosierdziu, wierze.

Również każda impreza sportowa, zwłaszcza olimpijska, w której ścierają się ze sobą przedstawiciele narodów o różnej historii, kulturze, tradycji, wyznaniach, rytach i wartościach, może stać się narzędziem idealnej siły, zdolnej otworzyć nowe, niekiedy nieoczekiwane drogi w przewycięzaniu konfliktów spowodowanych łamaniem praw człowieka. Z tych właśnie względów możemy dopatrywać się nawet pewnej synonimiczności pomiędzy uniwersalizmem a chrześcijaństwem, uniwersalizmem a Kościołem.

Papież Franciszek przyjmując 19.XII.2014 r. delegację Włoskiego Komitetu Olimpijskiego (C.O.N.I.), stwierdził: „Sport jest w Kościele jak w domu” – a podkreślając wspólnotę takich wartości jak solidarność i tolerancja, papież przypomniał „kardynalne zasady Karty Olimpijskiej, która wśród swoich głównych celów stawia w centralnym miejscu osobę, harmonijny rozwój człowieka, obronę godności ludzkiej, a zwłaszcza w tworzeniu lepszego świata (...). Sport zawsze sprzyjał uniwersalizmowi, który charakteryzował się braterstwem i przyjaźnią między narodami, zgodą i pokojem między narodami; szacunkiem, tolerancją, harmonią w różnorodności”.

W myśl tej wypowiedzi papieża Franciszka, proponujemy podczas najbliższego Sympozjum podjęcie namysłu nad uniwersalizmem w sporcie i nad uniwersalnymi wartościami jakie wnosi sport, który w kontekście tego „domu” jakim jest Kościół sprawia, że nawet – jak zauważył papież, motto olimpijskie i dewiza igrzysk olimpijskich: „Citius-Altius-Fortius (łac. „szybciej, wyżej, silniej”, lub też „szybciej, wyżej, mocniej”) – „nie jest podżeganiem do supremacji jednego narodu nad drugim, jednego ludu nad drugim”, ale „stanowi wyzwanie, do którego wszyscy jesteśmy powołani, nie tylko sportowcy: wyzwanie do podjęcia wysiłku, do poświęcenia, aby osiągnąć ważne cele życia, akceptując swoje ograniczenia, nie pozwalając, by one nas blokowały, ale starając się przewyciężyć samego siebie” (Francesco, *Ai Dirigenti e agli Atleti del Comitato Olimpico Nazionale Italiano (19 dicembre 2014)*).

Wychowanie, w którym uwzględnia się i wykorzystuje uniwersalne wartości sportu i olimpizmu, wymaga takiej jego realizacji, aby wychowanek mógł odkrywać i budować poczucie własnej wartości, a także zrozumieć, że to, czego uczy się w danej chwili, może być niezwykle przydatne i pomocne w życiu dorosłym – rodzinnym, zawodowym czy społecznym. Uniwersalizm zatem, skoro obejmuje każdą dziedzinę życia i wszędzie stara się podawać zasady, które nadają się do zastosowania do wszystkich problemów praktycznych, dotyczy również sportu i olimpizmu.

Wychowanie przez sport i olimpizm stwarza szanse na podwyższenie poziomu moralnych postaw uczniów, zarówno w obrębie sportu, jak i poza nim. Promowanie i upowszechnianie zasady fair-play rodzi szanse na rzeczywiste uspołecznienie szkoły oraz wyzwala poczucie przynależności do wspólnoty społecznej: szkoły, społeczności lokalnej, państwowej – narodowej, a także europejskiej, a nawet globalnej – światowej.

Te zagadnienia chcemy podjąć podczas tegorocznego Sympozjum i w przygotowywanej publikacji. Serdecznie zatem zapraszamy do udziału w Sympozjum na temat: „Wychowanie do uniwersalizmu przez sport” – filozofów (filozofów społecznych, filozofów kultury, filozofów polityki), etyków, teologów moralności, historyków, pedagogów (zwłaszcza filozofów wychowania, pedeutologów, dydaktyków), socjologów i psychologów, także *refleksyjnych praktyków* (autorów programów edukacyjnych) z oczekiwaniem na pogłębione odczytanie aksjologicznego potencjału wychowania do uniwersalizmu przez sport.

W przygotowywanej na Sympozjum monografii ważne byłoby ujęcie wychowania do uniwersalizmu zarówno w perspektywie myślenia wyjaśniającego, jak i oceniająco-normatywnego oraz postulatywno-projektującego, aby uczynić zadość wymogom naukowości monografii, jak również jej społeczno-edukacyjnej użyteczności.

Wstępnie proponujemy trzy sfery stanowiące następujące **bloki tematyczne: 1/ sfera faktów** – diagnostyczne i analityczne rozpoznania występowania uniwersalizmu w wychowaniu; **2/ sfera wartości** – odczytanie wartości wychowania do uniwersalizmu we współczesnej myśli pedagogicznej i jej pedagogicznej aksjologii; **3/ sfera działania** – odczytanie wychowania do uniwersalizmu we współczesnych propozycjach i programach edukacyjnych oraz w praktycznej działalności edukacyjnej. Oczywiście te propozycje są wstępne i mają charakter otwarty na propozycje poszerzające i uzupełniające czy przeformułowania, zwłaszcza przez zgłoszenia tytułów referatów, prezentowanych diagnoz czy komunikatów z badań jak też projektów edukacyjnych.

Z redakcyjnego punktu widzenia wskazujemy na objętość tekstu, która miałyby się zawierać w granicach 20-25 tys. znaków (łącznie ze spacjami, rycinami, tabelami i przypisami (u dołu strony). Tekst należy sporządzić w edytorze tekstów Word dla Windows z zastosowaniem formatu A4, rozmiaru czcionki 12 pkt., Times New Roman, odstępów 1,0, marginesów 2,5 cm. Prosimy także o podanie informacji: imię nazwisko, uczelnia/instytucja, ORCID (w przypisie nr 1, krótka notatka o autorze). Prosimy o przesłanie tekstu na adres salorsrp@salorsrp.pl w terminie do 30 czerwca 2025 roku.

Serdecznie zapraszamy do podjęcia uczestnictwa w przygotowywanej publikacji przez przygotowanie artykułu i **wzięcia udziału w Sympozjum w dniu 13 grudnia 2025 r. w Warszawie przy ul. Kawęczyńskiej 53.**

Komitet Organizacyjny Sympozjum

Dariusz Ułanowicz – Prezes SALOS RP

Komitet Naukowy Sympozjum:

ks. prof. dr hab. Marian Nowak

Warszawa, 31 stycznia 2025 r.